

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЗ «ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА»
Навчально-науковий інститут мистецтв
Кафедра аудіовізуального мистецтва

Мішин Анатолій Вікторович

ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ

Робоча програма освітнього компонента
для здобувачів вищої освіти першого курсу
першого (бакалаврського) рівня
за освітньо-професійною програмою
«Ведучий програм телебачення»
спеціальності 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво»

Полтава – 2024

УДК 378: 791.5

Мішин А. В. Вступ до спеціальності : робоча програма освітнього компоненту для здобувачів першого курсу першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Ведучий програм телебачення спеціальність 021 Аудіовізуальне мистецтво та виробництво/ укл. : А. В. Мішин. Полтава, 2024. 36 с.

Рецензенти:

М. Г. Сайбеков, д. ф., ст вик.

І. В. Цебрій, д. п. н., проф.

Рекомендовано до друку вченою радою Луганського національного університету імені Тараса Шевченка (протокол № від...)

ЗМІСТ

Вступ.....	4
Програма навчальної дисципліни.....	9
Структура навчальної дисципліни.....	10
Тематика лекційних занять.....	11
Тематика практичних занять.....	12
Завдання для самостійної роботи.....	13
Завдання до екзамену.....	20
Рекомендовані джерела інформації.....	26
Показчик.....	29

ВСТУП

Назва дисципліни	Вступ до спеціальності
Анотація	<p>Освітній компонент «Вступ до спеціальності» відноситься до базових дисципліни підготовки бакалаврів спеціальності 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» денної та заочної форм навчання і спрямована на формування у здобувачів вищої освіти загальних уявлень про дисципліни, які передбачені програмою навчання за спеціальністю «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво».</p> <p>Ця освітньо-професійна програма покликана забезпечити студентів початковими теоретичними знаннями та практичними навичками, необхідними для досягнення успіху в галузі аудіовізуального виробництва та мистецтва з акцентом на аспекти телевізійного мовлення.</p> <p>Навчальна програма охоплює широкий спектр тем, включаючи історію телебачення, сценарну майстерність, режисуру, операторську роботу, монтаж та управління виробництвом. Студенти дізнаються про загальні принципи створення цікавоо контенту, взаємодії з аудиторією та ведення успішних телевізійних програми.</p> <p>Студенти під час вивчення цієї дисципліни готуватимуться до подальшого вичення дисциплін передбачених освітньо-професійною програмою «Ведучий програм телебачення» спеціальності 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня.</p> <p>У кінці робочої програми знаходяться необхідні додатки.</p>
Заплановані результати навчання	<p>Метою вивчення дисципліни є ознайомлення з загальними та нормативно-фаховими вимогами до фахівця спеціальності 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво», які відповідають Стандарту вищої освіти зі спеціальності 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво», що затверджений Міністерством освіти України. Розвинути інтерес студентів до певних областей аудіовізуального мистецтва та виробництва для подальшого навчання</p>

	<p>Завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ознайомлення з основами історії та теорії розвитку аудіовізуального мистецтва; - ознайомлення з основами аудіовізуального виробництва; - ознайомлення з основними термінами, поняттями, особливостями та аудіовізуального мистецтва та виробництва; - ознайомлення з основними тенденціями сучасного розвитку аудіовізуального мистецтва та виробництва в Україні та світі; - ознайомлення з ролю ведучого програм телебачення в аудіовізуальному мистецтві та виробництва. <p>Процес вивчення дисципліни спрямований на формування компетентностей, а саме:</p> <p>ІК 1. Підготовка до розв'язування складних спеціалізованих задач та вирішування практичних проблем у сфері аудіовізуального мистецтва та виробництва, або у процесі навчання, що передбачає застосування методів теорії та історії аудіовізуального мистецтва і виробництва, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>ЗК 1. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.</p> <p>ЗК 2. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 5. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань / видів економічної діяльності).</p> <p>ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК 8. Здатність працювати у команді.</p> <p>ЗК 10. Здатність бути критичним та самокритичним.</p> <p>ЗК 13. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК 14. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p>
--	--

	<p>ЗК 15. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 13. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК 14. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК15. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 16. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ФК 4. Усвідомлення художньо-естетичної природи аудіовізуального мистецтва.</p> <p>ФК 5. Усвідомлення взаємозв'язків та взаємозалежності між теорією та практикою аудіовізуального мистецтва та виробництва.</p> <p>ФК 14 Здатність відстежувати перспективні зміни в сфері аудіовізуального мистецтва, використовуючи оригінальні іншомовні джерела.</p> <p>У процесі засвоєння дисципліни бакалавр має набути таких соціальних навичок (soft-skills):</p> <ul style="list-style-type: none"> - комунікативні скіли, навички публічних виступів, уміння слухати й привернути до себе співрозмовника; - здатність до самоорганізації та самонавчання.
Програмні результати навчання	<p>ПРН 5. Генерувати нові ідеї для втілення їх в аудіовізуальному творі.</p> <p>ПРН 14. Вміти підтримувати зв'язок із засобами масової інформації з метою просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень аудіовізуального мистецтва.</p> <p>ПРН 15. Вміти спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань / видів економічної діяльності).</p>
Передумови для вивчення дисципліни	<p>Оволодіння фаховими компетентностями, що формуються під час вивчення дисциплін: «Всесвітня історія», «Історія України», «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література».</p>
Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни:	<p>Технічне й програмне забезпечення:</p> <ul style="list-style-type: none"> - технічне мультимедійне обладнання, камери, мікрофони, монтажна станція, штативи; - програмне Premiere Pro, Adobe Audition, Adobe Photoshop, Microsoft Office (Power Point, Word), Zoom, Moodle,

	<p>репозитарій);</p> <ul style="list-style-type: none"> - ноутбук, мультимедійне обладнання, інтерактивна дошка тощо; - програмне Microsoft Office (Power Point, Word), Zoom, Teams, репозитарій). <p>Навчальна література, опрацювання першоджерел.</p> <p>Система електронного забезпечення навчання – Moodle, в якій розміщуються допоміжні матеріали до теоретичного курсу дисципліни.</p> <p>Методичне забезпечення практичних занять – мультимедійні презентації, навчальні, відео-фільми.</p> <p>Ілюстративний графічний матеріал, завдання для самоперевірки.</p>
Політика дисципліни	<p>Усі кредити, отримані під час формальної, неформальної, інформальної освіти, в тому числі під час навчання за кордоном або віртуальної мобільності, зараховуються згідно «Процедури визнання результатів навчання»(http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/2_1_protos_zabezp_yakist_osvita.pdf).</p> <p>Забезпечення виконання принципів академічної доброчесності здійснюється відповідно до Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» https://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2022/11/regulations_academic_integrity_2022.pdf</p>
Мова викладання	Українська

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		форма навчання	денна
Кількість кредитів – 3	Спеціальність :021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво»	Обов’язкова	
	Ведучий програм телебачення	Семестр	1
Модулів – 1	Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Аудиторні години:	
Загальна кількість годин – 90		Лекції: 18	Практичні: 18
		Самостійна робота 54 год.	
		Вид контролю: екзамен	

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ МОДУЛЬ

Тема 1. Вступ.

Знайомство з кафедрою аудіовізуального мистецтва Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Огляд дисциплін освітньої програми за спеціальністю «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво». Особливості людських органів слуху та зору. Стислий огляд історії аудіовізуального мистецтва та його значення для сучасного етапі розвитку людства.

Тема 2 Творчість в аудіовізуальному мистецтві та виробництві.

Творчість: філософський, психологічний та юридичний погляд. Здібності, мотиви, знання та вміння, які необхідні для роботи в галузі мистецтва та культури.

Тема 3. Теорія й історія кіно-, телемистецтва.

Театр та музика як предтеча кіно. Двоїста природа кіно (мистецтво і товар). Кадр. Монтаж. Проблема авторства в кіно. Значення засобів кіно для телебачення.

Тема 4. Радіо. Телебачення.

Історія радіо. Значення засобів радіо для телебачення. Історія телебачення. Радіо та телебачення: медіа та мистецтво. Телевізійні ведучі.

Тема 5. Журналістика. Тележурналістика.

Історія журналістики. Журналістика як вид комунікації. Особливості тележурналістики на сучасному етапі. Типи телеведучих. Інтернет і відеожурналістика.

Тема 6. Телевізійна документалістика. Відеопродукція.

Телевізійна документалістика – реальні історії. Документальне кіно. Значення засобів кіно, радіо для телевізійної документалістики. Цифрова доба аудіовізуального / візуального мистецтва. Аудіовізуальне виробництво: арт-ринок, авторський твір, реклама.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				Кількість балів (max)	Засоби діагностики
	Усього	у тому числі				
		Л	П	СР С		
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>
Модуль 1.						
Тема 1. Вступ	15	3	3	9	10	Тестування , опитування , есе, презентація я виконаного завдання
Тема 2. Творчість в аудіовізуальному мистецтві та виробництві.	15	3	3	9	10	
Тема 3. Теорія й історія кіно-, телемистецтва.	15	3	3	9	10	
Тема 4-5. Радіо. Телебачення. Журналістика. Тележурналістика.	30	6	6	18	30	
Тема 6. Телевізійна документалістика. Відеопродукція.	15	3	3	9	10	
РАЗОМ	90	18	18	54	70	
Розподіл балів						
Аудиторні заняття (лекції)					10	
Практичні заняття					40	
Самостійна робота					20	
Екзамен					30	
УСЬОГО БАЛІВ					100	

ТЕМАТИКА ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

№	Назва теми, коротка анотація змісту	Кількість годин	Кількість балів
Модуль 1.			
1	<p>Тема 1. Вступ. Знайомство з кафедрою аудіовізуального мистецтва Луганського національного університету ім. Т. Шевченка. Огляд дисциплін освітньої програми за спеціальністю «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво». Особливості людських органів слуху та зору. Стислий огляд історії аудіовізуального мистецтва та його значення для сучасного етапі розвитку людства.</p>	3	1
2	<p>Тема 2. Творчість в аудіовізуальному мистецтві та виробництві. Творчість: філософський, психологічний та юридичний погляд. Здібності, мотиви, знання та вміння, які необхідні для роботи в галузі мистецтва та культури.</p>	3	2
3	<p>Тема 3. Теорія й історія кіно-, телемистецтва. Театр та музика як предтеча кіно. Двоїста природа кіно (мистецтво і товар). Кадр. Монтаж. Проблема авторства в кіно. Значення засобів кіно для телебачення.</p>	3	1
4	<p>Тема 4-5. Радіо. Телебачення. Історія радіо. Значення засобів радіо для телебачення. Історія телебачення. Радіо та телебачення: медіа та мистецтво.</p>	3	2
5	<p>Тема 4-5. Журналістика. Тележурналістика. Історія журналістики. Журналістика як вид комунікації. Особливості тележурналістики на сучасному етапі. Типи телеведучих. Інтернет і відеожурналістика.</p>	3	2

6	<p>Тема 6. Телевізійна документалістика. Відеопродукція.</p> <p>Телевізійна документалістика – реальні історії. Документальне кіно. Значення засобів кіно, радіо для телевізійної документалістики. Цифрова доба аудіовізуального / візуального мистецтва. Аудіовізуальне виробництво: арт-ринок, авторський твір, реклама.</p>	3	2
Усього		18	10

ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№	Назва теми, коротка анотація змісту	Кількість годин	Кількість балів
Модуль 1.			
1	Приклади та особливості аудіовізуального мистецтва первісного етапу розвитку людства (малюнок, музичні інструменти).	2	4
2	Живопис як основа візуального мистецтва.	2	4
3	Приклади та особливості перших в історії людства фотографій та перших засобів (приладів) фотографування.	2	4
4	Стратегія творчого мислення. Ознайомлення зі статтею «Як ввімкнути в собі креатив: стратегія Волта Діснея» https://leosvit.com/art/yak_uvimknutu_kreatyv Ознайомлення з книгою Остіна Клеона «Кради як митець. Креативні "фішки", про які тобі ніхто не розповість». Перегляд відеопрезентації цієї книги https://www.youtube.com/watch?v=L05mnWB-IUA	2	4
5	Підготовка щоденної та щотижневої програми телеканалу. Порівняння з розміщенням відеоконтенту в Інтернеті.	2	4

6	Подкаст – новий вид аудіовізуального виробництва чи продовження традицій радіо?	2	5
7	Типи телеведучих. Відвідання одного із телеканалів і знайомство з його роботою.	2	5
8	Види документального кіно. Роль журналіста/ведучого в документальному кіно.	2	5
9	Цифрова доба аудіовізуального / візуального мистецтва: творчі та технічні аспекти.	2	5
Усього		18	40

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№	Вид самостійної роботи	Кількість годин	Кількість балів
Модуль 1.			
1	Підготувати ілюстровану презентацію PowerPoint (на основі вашого улюбленого твору живопису)	11	2
2	Підготувати ілюстровану презентацію PowerPoint (на основі одного прикладу фотографії, або засобу для фотографування)	11	2
3.	Напишіть есе : «Чому я люблю театр, або чому я його не люблю».	11	2
4.	Підготуйте ілюстровану презентацію на тему - Перші спроби кіно (кінець 19-початок 20 століття). Порівняння німого кіно із озвученим.	11	2
5.	Зніміть на своєму смартфоні коротеньке чорно-біле кіно в стилі німого кіно.	11	2
6	Складіть ідеальну, на ваш погляд, щоденну або щотижневу програму для певного телеканалу.	11	2

7	Напишіть есе про свого улюбленого телеведучого/ої. Поясніть свій вибір.	11	2
8	Оберіть групою документальний фільм для перегляду та подальшого обговорення у групі.	11	2
9	Оберіть роботи переможців останнього Міжнародного фестивалю творчості Cannes Lions (колишній Міжнародний фестиваль реклами). Які інноваційні ідеї були застосовані у цих роботах?	11	2
10	Оберіть приклади аудіовізуальних робіт, які були створені за допомогою цифрових живопису, графіки, скульптура, 3D-анімації. Або знайдіть приклад аудіовізуальної роботи, яка була створена за допомогою штучного інтелекту (ШІ). Напишіть есе щодо вашого ставлення до такого мистецтва.	11	2
11	Підготовка до іспитів	10	0
Усього		54	20

**ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ
ТА
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ З
ДИСЦИПЛІНИ
(Формуються відповідно до програмних результатів
навчання ПРН)**

№ п/п	ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ	КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ
1	Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.	Знання основних термінів, понять, особливостей аудіовізуального мистецтва та виробництва.
2	Знання основних інформаційних і комунікаційних технологій.	Початкові навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
3	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	Вміння готувати матеріали для практичних занять (есе, презентації).
4	Генерувати нові ідеї для втілення їх в аудіовізуальному творі.	Вміння створювати перші нескладні аудіовізуальні твори (подкасти, відеоролики).
5	Усвідомлення взаємозв'язків та взаємозалежності між теорією та практикою аудіовізуального мистецтва та виробництва.	Знання основних моментів історії розвитку аудіовізуального мистецтва та виробництва. Розуміння основ підготовки телепрограми. Перші навички спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань / видів економічної діяльності).

МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Діяльність здобувача вищої освіти:

- слухання лекцій, із застосуванням комунікативно-інформаційних технологій (презентацій, відео), розповідь, пояснення, бесіда;
- виконання завдань практичної роботи;
- колективні дискусії, навчальні ділові ігри, перегляд навчальних відео-фільмів;
- підготовка презентацій, доповідей;
- індивідуальна науково – дослідницька робота (есе);
- виконання творчих завдань та їх аналіз

ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Політика виставлення оцінок.

Перевірка та поточне оцінювання знань студентів проводиться протягом семестру. Кожна оцінка виставляється відповідно до розроблених викладачем та заздалегідь оголошених студентам критеріїв, а також мотивується в індивідуальному порядку на вимогу студента.

У випадку не виконання студентом усіх передбачених робочою програмою форм поточного контролю він не допускається до екзамену. Студент може здати борги на атестаційному / заліковому тижні (строго до взаємоузгодженого розкладу).

За рішенням кафедри студентам, які брали участь в позанавчальній науковій діяльності або виконували узгоджені з лектором індивідуальні форми роботи, присуджуються додаткові бали, кількість яких залежить від об'єму виконаної роботи та значимості досягнених результатів.

Політика академічної поведінки та доброчесності.

Під час роботи в аудиторії необхідно бути взаємно толерантним, поважати думку іншого. Конфліктні ситуації мають відкрито обговорюватись в академічних групах з викладачем. У разі загострення конфлікту він має обговорюватися у порядку, визначеному відповідним положенням ЛНУ імені Тараса Шевченка.

Норми академічної етики: дисциплінованість; відповідальність; дотримання субординації; академічна доброчесність.

© ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», 2024

Плагіат та інші форми академічної недоброчесності є неприпустимими. У разі виявлення будь-якої форми плагіату завдання / робота не зараховується.

Використання під час аудиторної роботи гаджетів припустимо виключно з навчальною метою. Звук виклику мобільного телефону має бути відключеним.

ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ ТА МЕТОДИ ДЕМОНСТРУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

У процесі оцінювання навчальних досягнень студента застосовуються:

1. Індивідуальне опитування, фронтальне опитування, тестування, залік, екзамен.
2. Самостійна робота.
3. Презентація результатів виконаних завдань, самоаналіз.

ФОРМИ ПЕРЕВІРКИ ТА КОНТРОЛЮ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ

Контрольні заходи передбачають поточний і семестровий контроль.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку засвоєння здобувачами вищої освіти навчальної дисципліни. Однією з форм поточного контролю є модульний контроль.

Семестровий контроль здійснюють у формі екзамену відповідно до навчального плану. Умовою допуску до підсумкового семестрового контролю є виконання 60% практичних робіт. Семестрова оцінка у формі заліку є арифметичною сумою балів, отриманих здобувачем вищої освіти впродовж семестру за всі види роботи за навчальною дисципліною.

Екзамен проводиться у формі тестів та практичних завдань. Екзаменаційна оцінка є арифметичною сумою балів (максимально 100 балів) за практичні роботи, виконані протягом семестру і самостійні роботи у формі доповіді/есе.

Для переведення семестрової оцінки за освітнім компонентом в оцінку за національною шкалою

(«незадовільно», «задовільно», «добре», «відмінно» в разі екзамену або «зараховано», «не зараховано» в разі заліку) використовують шкалу, що зазначено в пункті 3.8 Положення про організацію освітнього процесу в ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»

КРИТЕРІЇ ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ

(для екзамену)

Рівень знань оцінюється:

- «відмінно» / «зараховано» А - від 90 до 100 балів (%).

Здобувач виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, під час яких давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» В - від 83 до 89 балів (%).

Здобувач володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» С - від 75 до 82 балів (%).

Здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, реферату та активність у науково-дослідній роботі;

- «задовільно» / «зараховано» D - від 63 до 74 балів (%).

Здобувач був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на середньому рівні,

© ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса
Шевченка», 2024

допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, рефератів (есе);

- «задовільно» / «зараховано» E - від 50 до 62 балів (%).

Здобувач був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, має неповний конспект з завданнями до самостійної роботи.

- «незадовільно з можливістю повторного складання» / «не зараховано» FX – від 21 до 59 балів (%). Здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Національна шкала	Відсоток	Шкала ECTS
відмінно	90 – 100%	A – відмінно – відмінне виконання роботи з незначною кількістю помилок
добре	83 – 89%	B – дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками
добре	75 – 82%	C – добре – загалом правильна робота з кількома грубими помилками
задовільно	63 – 74%	D задовільно – посередньо, зі значною кількістю недоліків
задовільно	50 – 62%	E достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії оцінки

незадовільно	21 – 49%	FX незадовільно – для одержання кредиту потрібне деяке доопрацювання
незадовільно	0 – 20%	F незадовільно – здобувач вищої освіти має відвідати факультативні заняття для повторного оцінювання освітнього компонента

- «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» / «не зараховано» F – від 0 до 20 балів (%).
Здобувач не володіє навчальним матеріалом.

ЗАВДАННЯ ДО ЕКЗАМЕНУ.

Тести

1. Яке визначення у цьому списку не є кваліфікацією фотографії ?

- Фотографія репортажна
- Фотографія постановочна
- Фотографія концертна

Відповідь _____

/1

2. Коли був здійснений перший комерційний кінопоказ (День народження кіно);

- а) 5 квітня 1899 р. – Лондон
- б) січня 1905 р. – Лос-Анджелес
- в) 28 грудня 1895 - Париж

Відповідь _____

/1

3. Перший комерційний кінопоказ був здійснений за допомогою апарату:

- а) Едісона
- б) братів Люм'єрів
- г) Ніпкова

Відповідь _____

/1

4. Визначення якого кінематографічного кадру (плану) не вистачає у цьому списку ?

- великий (крупний),
- _____
- дальній

/1

5. Напишіть пропущені слова у визначенні тележурналіст (визначення з Закону України «Про державну підтримку медіа, гарантії професійної діяльності та соціальний захист журналіста»).

Журналіст - _____ працівник суб'єкта у сфері медіа, який професійно збирає, одержує, _____, редагує, поширює і забезпечує підготовку інформації для медіа.

/2

6. Що є зайвим у цьому списку?

- а) редакційне посвідчення;
- б) посвідчення журналіста, видане Національною спілкою журналістів України;
- в) диплом про журналістську освіту;
- г) посвідчення журналіста, видане іншою медіа-профспілкою;
- д) прес-карта інших журналістських, у тому числі міжнародних, організацій

Відповідь _____

/1

7. Якого технічного винаходу, який вплинув на розвиток журналістики не вистачає у цьому списку ?

- 1440 р. – винайдення друкованого верстату
- 1885 р. – _____
- 1920 р. – початок розвитку телебачення

1969-1991 рр. – винайдення Інтернету

/1

8. Хто запатентував першу систему телебачення ?

- а) О. Попов, 1905;
- б) П. Ніпков, 1885;
- г) Н. Тесла, 1881

Відповідь _____

/1

9. У якій країні вперше започаткували регулярне телемовлення ?

- а) США, 1928;
- б) Німеччина, 1939;
- г) Велика Британія, 1936.

Відповідь _____

/1

10. Початок телевізійного мовлення в Україні ?

- а) Харків, 1924;
- б) Київ, 1939;
- г) Львів, 1940.

Відповідь _____

/1

11. Переваги телебачення як засобу масової інформації – напишіть пропущенні слова

- « _____ присутності»
- «домашні умови»
- безперервність
- звернене до _____ свідомості, індивідуальних смаків та _____ переконань глядачів

/3

12. Витоки художньо-образних засобів сучасного телебачення – що у цьому списку є зайвим?

- а) кінематограф (кадр, зйомки, монтаж)

© ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», 2024

- б) театр (текст, сценарій, акторська майстерність)
 г) балет (пластика, жива музика, хореографія)
 в) радіо (звук, голос)

Відповідь _____

/1

13. Якої функції телебачення не вистачає у цьому списку ?

- Культурна функція
- Соціально-виховна функція
- Організаційно-інтегративна (або управлінська) функція
- Компенсаторна функція (розважальна)

Відповідь _____

/1

14. Напишіть три жанри телебачення

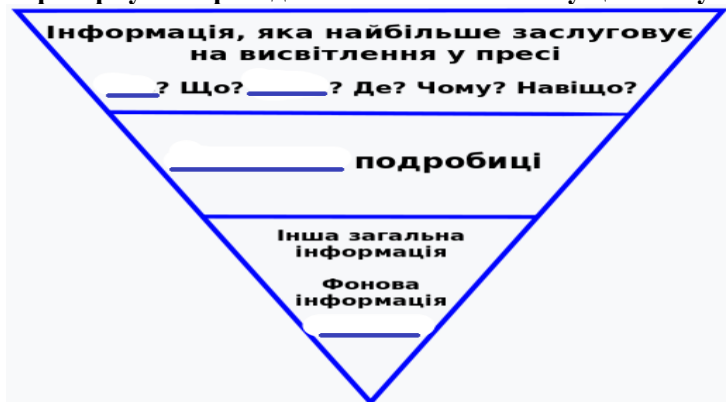
1.

2.

3.

/3

15. Яких чотирьох елементів не вистачає у цій схемі перевернутої піраміди новин? Впишіть їх у цю схему.

/3

Приклад практичного завдання до екзамену.

Напишіть замітку (3-5 речень) на основі цього повідомлення Департаменту стратегічних розслідувань Національної поліції України. Прочитайте свою замітку вголос.

<https://mvs.gov.ua/press-center/news/na-poltavshhini-policeiski-likvidovali-kanal-postacannya-narkotikiv-do-vipravnoyi-ustanovi>

Оперативники управління стратегічних розслідувань в Полтавській області спільно зі слідчими поліції припинили протиправну діяльність злочинної групи. Організатору та виконавцям повідомлено про підозри.

33-річний так званий «смотрящий» за одним із корпусів виправної установи, раніше судимий за подібний злочин, а також угон авто та крадіжку, налагодив «схему» постачання та розповсюдження метадону та канабісу. Використовуючи свій авторитет та злочинний вплив, у спілники залучив осіб, які відбувають покарання, а також тих, які перебувають на волі.

Наркотичні та психотропні речовини передавались під виглядом посилок разом із побутовими речами. У виправній установі засуджені реалізовували наркотики серед інших утриманців установи, а кошти розподіляли між собою. Частина наркотиків видавали засудженим як виграш в азартних іграх, за які відповідав «смотрящий».

У четвер, 9 грудня, поліцейські провели санкціоновані обшуки у виправній установі та за місцями проживання фігурантів на волі. Під час заходів виявлено та вилучено пакети і згортки з канабісом, шприци з залишками наркотичних та психотропних речовин, чорнові записи.

Так званому «смотрящому» повідомлено про підозру за ч. 2 ст. 255-1 (Встановлення або поширення злочинного впливу), ч. 2 ст. 307 (Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення, пересилання чи збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів) Кримінального кодексу України. Трьом учасникам злочинної групи оголошено підозри за ч. 2 ст. 307 Кримінального кодексу України.

Заходи проводили за участю батальйону поліції особливого призначення та працівників виправної установи. Процесуальне керівництво в досудовому розслідуванні здійснює Полтавська обласна прокуратура.

Департамент стратегічних розслідувань Національної поліції України

СТОРІНКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ НА MOODLE
<https://du.luguniv.edu.ua/>

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Література основна

Основна:

1. Брюховецька Л. Кіномистецтво: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ : Логос, 2011. 391 с.
2. Гоян В. В. Журналістська творчість у процесі аудіовізуальної комунікації: досвід українського ефіру. Актуальні питання масової комунікації. 2007. №8. С. 23-30.
3. Десятник Г.О., Полешко С.М. Професія: телевізійний ведучий : тексти лекцій та практичні вправи. Київ : Вид-во Інституту журналістики КНУ, 2016. 173 с.
4. Десятник Г.О. Професія : Режисер кіно і телебачення. Київ : Інститут журналістики КНУ, 2018. 88 с.
5. Єлисовенко Ю., Нагорняк М. Радіовиробництво : навч. посіб. Київ, 2017. 304 с.
6. Нагорняк М.В. Ведучий -журналіст і ведучий-диктор на радіо: до питання трансформації фаху в умовах мультимедійної журналістики - зб. Теле- та радіожурналістика. 2014. Випуск 13. Tv and radio journalism. с. 275–281
7. Кінг Л. Як розмовляти з ким , будь-коли і будь де. Секрети успішного спілкування / пер.з англ. Н. Борис. Харків: Моноліт, 2023. 204 с.
8. Клеон О. Кради як митець. Креативні "фішки", про які тобі ніхто не розповість / пер.з англ. Г. Литвиненко. Книжковий клуб «Клуб сімейного дозвілля», 2016. 162 с.
9. Мащенко І. Г. Хроніка українського радіо і телебачення в контексті світового аудіовізуального процесу. Київ : Україна, 2006. 384 с
10. Мішин А. В. Як створити художній образ у сучасному аудіовізуальному виробництві. Мистецька освіта в контексті глобалізації та полікультурності: збірник доповідей, тез і повідомлень У Всеукраїнської науково-практичної конференції з 13 квітня 2023 р. Полтава: Навчально-науковий інститут культури і мистецтв. Видавничий відділ ПУЕТ. 2023 р. с. 165-167
11. Мішин А.В. Зміни у підготовці та споживанні новин: зб.тез учасників І Міжнародна науково-практична конференція року у м. Київ, Україна XII Міжнародна науково-практична конференція Modern problems of science, education and society. С. 868-872.
12. Мішин А.В. Телеведучі згенеровані штучним інтелектом: перші спроби застосування: матеріали Міжнародної мультидисциплінарної наукової конференції «Вісімдесят другі економіко-правові дискусії. Серія: Соціальні та

- гуманітарні науки», 29-30 січ.
2024 р. Тернополь, Україна-Ополе, Польща, 2024. С. 104-109.
13. Майстерність ведучого програм телебачення : техніка мовлення і ефективна комунікація у полтавських медіа / О.С. Чернявська, А.В. Мішин. Науковий збірник «Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових і молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка». 2024. № 72. т.3. С.121-126.
 14. Мой Д., Ордольтф М. Телевізійна журналістика: Практична журналістика, том 62 / За загал. ред. В. Ф. Іванова / пер. з нім. В. Климченка. Київ: Академія української преси, Центр вільної преси, 2019. 234 с.
 15. Роль звукового оформлення в кіномистецтві: технічні аспекти / Сайбеков М., Калашник О Науковий збірник «Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка». 2024. № 72. т.3. С.69-74.
 16. Сайбеков М. Г., Мішин А. В., Калашник О. П. Методичні рекомендації до виконання кваліфікаційної роботи бакалавра для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 021 Аудіовізуальне мистецтво та виробництво. Полтава: ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка». Полтава, 2024. 45 с.
 17. Фартінг С. Історія мистецтва від найдавніших часів до сьогодення / пер.з англ. О Ларікова, А. Пітик, К. Грицайчук, Ю. Єфремов, Ю. Сироїд. Харків: Vivat, 2019.
 18. Ширман Р. Режисура документального кіно і телевізійного фільму. Київ : КНУ, 2015. 132 с.
 19. Яковець А.В. Телевізійна журналістика: Посібник.—2-ге вид., доповн. і переробл. Київ : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2009. 233 с.

Допоміжна:

1. Ейзенштейн С. Естетика кіномистецтва. Дослідження, статті, лекції. Київ : Мистецтво, 1978. 310 с. 14
2. Козлов Г. Замах на мистецтво : арт-детектив. Київ : ArtHuss. 2018. 335 с
3. Мащенко І.Г. Телевізійні аномалії: мас-медійні історії в деталях. Київ : ЗАТ "Телекур'єр", 2005. 216 с.
4. Пигулевский В. О. Искусство и арт-практика. Харків : Гуманит. Центр. 2019. 201 с.
5. Ширман Р. Режисура документального кіно і телевізійного фільму. Київ :

КНУ, 2015. 132 с.

Інформаційні ресурси:

1. Бібліотека ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»: веб-сайт. URL: <http://lib.luguniv.edu.ua/>
 2. Бібліотека українських підручників <http://pidruchniki.ws/>
 3. Державна науково-технічна бібліотека України : веб-сайт. URL: <http://gntb.gov.ua/ua/>
 4. Детектор медіа — українське інтернет-видання про медіа від команди Наталії Лигачової веб-сайт URL:<https://detector.media/>
 5. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського : веб-сайт. URL:<http://www.nbu.gov.ua/>
 6. Офіційний сайт UA:Культура. URL: <https://culture.suspilne.media>
 7. Полтавська обласна універсальна наукова Бібліотека імені і. П. Котляревського : веб-сайт. URL:<https://library.pl.ua/>
-

ПОКАЖЧИКИ

Термінологія аудіовізуального виробництва

Аудіовізуальне медіа

Медіа-сервіс, основним призначенням якого або відокремленої частини якого є надання загальній аудиторії доступу до програм, що здійснюється з інформаційною, розважальною чи навчальною метою під редакційним контролем суб'єкта у сфері медіа за допомогою електронних комунікаційних мереж, а саме: телевізійне мовлення; радіомовлення.

Ведучий (диктор) програми

Особа, яка в кадрі чи поза кадром забезпечує змістовну реалізацію творчого задуму, що передбачає хоча б одне: : керування процесом реалізації творчого задуму іншими учасниками програми; поєднання елементів програми; супроводження ходу програми поясненням, оголошенням правил або результатів.

Журналіст

Співробітник медіа, автор інформаційних, аналітичних, художньо-публіцистичних матеріалів на різні теми.

Закордонне мовлення

Мовлення на територію поза межами державного кордону України

Канал мовлення

Сукупність технічних характеристик, засобів електронних комунікацій та споруд, що створюється (використовується) з метою трансляції або ретрансляції однієї програми організації мовлення

Каталог програм

Сукупність програм, вибраних та організованих відповідним суб'єктом у сфері аудіального чи аудіовізуального медіа на замовлення за певною структурою

Кінцевий бенефіціарний власник

Будь-яка фізична особа, яка здійснює вирішальний вплив (контроль) на діяльність суб'єкта у сфері медіа.

Користувач.

Будь-яка фізична або юридична особа, яка використовує, отримує чи споживає медіа-сервіси для задоволення власних

інформаційних потреб (без мети отримання прибутку чи ведення відповідної господарської діяльності).

Користувацьке відео

Сукупність рухомих зображень зі звуком або без звуку, що складає окрему одиницю незалежно від тривалості, була створена користувачем та завантажена ним або іншим користувачем на платформу спільного доступу до відео

Логотип

Будь-яка комбінація позначень (слів, літер, цифр, графічних елементів, звуків тощо), яка дає змогу відрізнити один телеканал від іншого.

Масова інформація

Інформація, що поширюється з метою її доведення до необмеженого кола осіб.

Медіаграмотність

Навички та знання, які надають користувачам можливість ефективно і безпечно користуватися медіа-сервісами.

Медіа (засіб масової інформації)

Засіб поширення масової інформації у будь-якій формі, який періодично чи регулярно виходить у світ під редакційним контролем та постійною назвою як індивідуалізуючою ознакою.

Мовлення

Телевізійне мовлення або радіомовлення незалежно від технології, у тому числі в мережі Інтернет

Національний продукт

Програми та рекламна інформація, вироблені фізичними або юридичними особами України.

Онлайн-медіа

Медіа, що регулярно поширює інформацію у текстовій, аудіо-, аудіовізуальній чи іншій формі в електронному (цифровому) вигляді за допомогою мережі Інтернет на власному веб-сайті, крім медіа, які віднесені цим Законом до аудіовізуальних медіа

Пакет телеканалів та радіоканалів

Сукупність програм організацій мовлення, які провайдер аудіовізуальних сервісів пропонує користувачам на договірних засадах як цілісний медіа-сервіс.

Термінологія посад

Продюсер (producer)

Головна людина на кіновиробництві. Продюсери збирають до купи гроші та концепт для вимог продакшну. Вони наймають усіх інших, їх слово – останнє стосовно важливих питань. (У ідеальному світі) продюсери приймають удар на себе, якщо фільм провалюється у прокаті.

Виконавчий продюсер (executive producer)

Виконавчі продюсери – це гроші. Вони надають не менш 25% фінансування фільму. Або ж це актори, які грають ролі у фільмі та змушують продюсера давати їм бонусні кошти.

Сценарист (screenwriter)

Сценаристи, пишуть сценарії для фільмів.

Режисер (director)

Режисери керують акторським складом та рештою команди, щоб відзняти матеріал для фільму. Головний у створенні фільму.

Композитор (composer)

Робить музику для фільму.

Оператор-постановник (director of photography aka cinematographer)

Ця людина керує командою людей з камерами та світлом. А також приймає усі артистичні (а інколи тому й технічні) рішення стосовно фінальної картинки фільму.

Художник-постановник (production designer)

Вирішує, як мають виглядати кадр, костюми, реквізит та різного роду візуальні ефекти.

Монтажер (editor)

Склеює фільм до купи. Раніше – буквально, тепер – використовуючи цифрові програми для монтажу.

Помічник монтажера (assistant editor)

Допомагає монтажеру склеювати фільм.

Кастинг-директор (casting director)

Шукають та підбирають акторів.

Акторський склад (cast)

Це усі артисти у кадрі фільму. У титрах їх розміщують по-різному – в алфавітному порядку, в порядку появи у кадрі, у порядку важливості та статусу. Якщо ти просто тусувався у масовці, навряд тебе згадають у титрах.

Перший помічник режисера (first assistant director)

Керує майданчиком, слідкує за тим, щоб команда знаходилась на своїх місцях та за щоденним графіком зйомок (який зазвичай дуже щільний).

Другий помічник режисера (second assistant director)

Сидить на обзвоні, щоб актори прибули на зйомки вчасно.

Постановник трюків (stunt coordinator)

Вирішує, які трюки потрібно зняти та керує каскадерами.

Каскадер (stunt double)

Виконує трюки.

Арт-директор (art director)

Аналогічний художнику-постановнику.

Дизайнер (designer)

Оформлює майданчик.

Оператор (camera operator)

Тримає камеру та знімає, допомагає оператору-постановнику.

Оператор зі стедікамом (steadycam operator)

Людина, яка керує стабілізатором (стедікамом).

Технік руху (motion control technician)

Керує різними драбинами, кранами та іншими потрібними для зйомки агрегатами.

Сценарний супервайзер (script supervisor aka continuity supervisor)

Слідкує за тим картинка відповідала сценарію (як і за виглядом, так і за часом) впродовж усіх дублів.

Звукоінженер (production sound mixer)

Відповідає за запис усіх необхідних звуків на майданчику.

Помічник звукоінженера (boom operator)

Тримає палку, до якої прикріплений основний мікрофон, «вудка».

Стиліст (key makeup artist)

Вони роблять акторів дуже красивими (або навпаки), залежно від того, яку ціль необхідно досягнути..

Фотограф (on-set photographer)

Знімає бекстейдж-фотографії.

Звукоінженер зі зведення (mixer)

Зводить треки до купи під наглядом супервайзера звуку.

Виконавець шумових ефектів (foley artist)

Робить звуки битого посуду та ударів меча.

Розкадрувальник (storyboard artist aka production illustrator)

Малює розкадровку – набір ілюстрацій та картинок для планування послідовності та зйомки сцен.

Термінологія спілкування

Антураж - оточення, середовище, навколишня обстановка.

Загальний план - (середній, крупний, далекий плани, деталь)

Вступні титри - (також відкриваючі, початкові або великі титри) - це текстовий ряд, що відображається в кінофільмах, телевізійних передачах або відеоіграх.

Кадр - монтажне поняття в кінематографі, що позначає відрізок кіноплівки, на якому відбито безперервну дію між пуском та зупинкою кінознімального апарату, або між двома монтажними склейками.

Кадрик - один з багатьох фотографічних зображень за секунду. Відео має 25 кадрів за секунду, кіно створене на плівці 24 кадри за секунду.

Мізансцена - розташування акторів на сцені в певному поєднанні з навколишнім середовищем

Панараміювання – здебільшого плавний рух камери ліворуч чи праворуч вгору, вниз і т.п.

План - те саме що кадр.

Розкадровка - це візуальний план вашого відео. Він складається з серії мініатюрних зображень, які передають те, що відбувається у вашому відео, від початку до кінця. Він також включає примітки про те, що відбувається у кожному кадрі. Готове розкадрування виглядає як комікс або діафільм.

Синопис - короткий переказ сюжету книги, фільму, спектаклю тощо.

Статична зйомка - характеризується тим, що відеокамера під час запису перебуває у нерухомому положенні.

Сценарна заявка - це схематичний «ескіз» майбутнього сценарію, що уточнює його внутрішні складові: тему, ідею, основні епізоди та їх теми, композицію, дійових осіб, конфлікт, художній образ (сценарний хід), жанр, засоби втілення задуму,

єдину дію, графік монтажу сценарного матеріалу, основні місця дії, назву сценарію, його прив'язку до конкретної аудиторії.

Композиція - фундаментальна категорія художньої культури, суть якої полягає у наявності певних правил, за якими автори будують твори просторових і часових мистецтв.

Кліповий монтаж - це скоріше не прийом, а стиль, манера екранного викладу. Ця манера може бути застосована при використанні майже будь-якого з перерахованих вище прийомів. Слово *сір* в англійській мові має кілька значень: "стрижка", "стригти; відсікати, обрізати", "швидка хода" і навіть "зухвала, нахабна дівчина".

Словом "кліп" в кінематографії позначають "короткий екранне твір, що відрізняється клоччасту подачі матеріалу"

Лібрето - (з італ. *libretto* "книжечка") – текст музично-сценічного твору, наприклад, опери, балету, оперети, сценарний переказ майбутнього фільму.

Тритмент = **Лібрето** – короткий виклад історії, дій, що в ній відбуваються.

Перебивка - окремий кадр, який містить у собі об'єктів, що відображені у сусідніх кадрах (у попередньому і наступному).

Полікадр - англійською кадр, складений з кількох образотворчих шматків, називається "multiple shot" - складовий, складений з частин, множинний кадр

Рефрен - припів, що повторюється, широко поширений в народних піснях та інших музичних формах. Повтор кадру але в інших умовах.

Стоп-кадр - зупинка зображення, наче фотографія. Може бути різної тривалості.

Саундтрек - **звукова доріжка** (англ. *soundtrack*) — звукове оформлення будь-якого матеріалу, наприклад, фільму, мультфільму або комп'ютерної гри, а також інформація з цим оформленням, записана на фізичному носії інформації

Сюжет - різновид наративу, сукупність подій у художньому творі, пов'язаних причинно-наслідковими зв'язками, що розкриваються в певній послідовності. Сюжет є трансформацією фабули, котра містить події в логічній та часовій послідовності, тоді як в сюжеті ця послідовність може порушуватися.

Точка зору камери - все те, що бачить глядач на екрані, видається йому з погляду камери. Адже точку зйомки, ракурс і крупність об'єкта, що знімається, вибирає режисер. Таким чином, усе, що відбувається на екрані, глядач бачить "очима режисера", з його авторської точки зору, з точки зору стороннього спостерігача, як би з "об'єктивної позиції", "об'єктивної камери". Як змусити глядача "побувати у шкірі" наших дійових осіб? Тому режисери і вдаються до прийому "суб'єктивної камери", коли камера стає одним із героїв.

Трансфокатор – об'єktiv із змінною фокусною відстанню

Тревелінг - прийом кіно - або телезйомки при русі з однієї точки на другу.

Фабула - хронологічне, послідовне зображення подій у художньому творі, на відміну від сюжету, де події можуть зображатися непослідовно, в нехронологічному порядку або з пропусками. Фабула — чинник сюжету, його ядро, що визначає межі руху сюжету в часі й просторі; розповідь про події, змальовані в епічних, драматичних, ліро-епічних творах. Фабула й сюжет можуть збігатися, якщо викладені в обох випадках у чіткій причинно-часовій послідовності.